

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพ และ เปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ และ ตัวแปรขนาดของโรงเรียน โดยวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งหมด 7,055 คน เป็นนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 5,950 คน นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 899 คน และนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก 206 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาขนาดตัวอย่างประชากรที่เหมาะสม โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane อ้างใน ประคอง กรรณสูตร, 2538)

$$n = \frac{n}{1 - N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่างประชากร
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนเท่าที่จะยอมรับได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{7055}{1 + 7055(.05)^2} \\ &= \frac{7055}{18.6375} \\ &= 378.54 \end{aligned}$$

เมื่อกำหนดระดับความมีนัยสำคัญเท่ากับ .05 ($\alpha = .05$) จะได้ขนาดของตัวอย่างประชากรที่น้อยที่สุด 379 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 450 คน

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนซึ่งมีวิธีการตามลำดับดังนี้

1. นำรายชื่อโรงเรียน 38 โรงเรียน มาจัดแยกโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนได้ โรงเรียนขนาดใหญ่ 23 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 10 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 5 โรงเรียน

2. ทหาขนาดตัวอย่างประชากรในข้อ 1 โดยแยกตามขนาดของโรงเรียนแล้วนำมาเทียบอัตราส่วนตามสูตรดังนี้

จำนวนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในโรงเรียนแต่ละขนาด =

จำนวนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด $\times$ จำนวนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนแต่ละขนาด

จำนวนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนทั้งหมด

จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งสิ้น = 7,055 คน เป็นนักเรียนชาย 3,734 คน เป็นนักเรียนหญิง 3,321 คน อัตราส่วนนักเรียนชายต่อนักเรียนหญิง = 1:1

ขนาดของตัวอย่างประชากรในโรงเรียนขนาดเล็ก = $(450 \times 206) / 7,055 = 13$ คน

หาขนาดของตัวอย่างประชากรในโรงเรียนขนาด = $(450 \times 899) / 7,055 = 57$ คน

หาขนาดของตัวอย่างประชากรในโรงเรียนขนาด = $(450 \times 5,950) / 7,055 = 380$ คน

ได้ขนาดตัวอย่างประชากรในโรงเรียนขนาดเล็ก 13 คน โรงเรียนขนาดกลาง 57 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 380 คน

3. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนโดยใช้อัตราส่วน 2 ต่อ 5 ได้โรงเรียนตัวอย่างขนาดเล็ก 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 4 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 10 โรงเรียน

4. สุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามขนาดของโรงเรียนโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 2 โรงเรียน จำนวน 13 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชาย 7 คน และนักเรียนหญิง 6 คน โรงเรียนขนาดกลาง 4 โรงเรียน จำนวน 57 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชาย 9 คน และนักเรียนหญิง 8 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 10 โรงเรียน จำนวน 380 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชาย 190 คน และนักเรียนหญิง 190 คน ได้จำนวนนักเรียนชายรวม 226 คน นักเรียนหญิงรวม 224 คน รวมเป็นจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 450 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสุ่มตัวอย่างประชากร

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่ม ประชากร : จำนวนโรงเรียนที่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร : จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	นักเรียนหญิง : นักเรียนชาย
ขนาดเล็ก	5 : 2	206 : 13	6 : 7
ขนาดกลาง	10 : 4	899 : 57	28 : 29
ขนาดใหญ่	23 : 10	5.950 : 380	190 : 190
รวม	38 : 16	7,055 : 450	224 : 226

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งตามลักษณะของเครื่องมือออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ โรงเรียน, เพศ, อายุ, การศึกษาของบิดา-มารดา อาชีพของบิดา-มารดา รายได้ของครอบครัวต่อเดือน จำนวนพี่น้องในครอบครัว เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open ended) จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 ความรู้ด้านทันตสุขภาพ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (multiple choice) มี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับฟัน และอวัยวะที่เกี่ยวข้อง โรคในช่องปาก การป้องกันโรคในช่องปาก

ตอนที่ 3 ทักษะคิดด้านทันตสุขภาพ เป็นแบบมาตรลิกเออร์ท (Likert scale) มี 5 ระดับ เป็นทักษะคิดด้านทันตสุขภาพด้านบวก 15 ข้อ และทักษะคิดด้านทันตสุขภาพด้านลบ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับฟัน และอวัยวะที่เกี่ยวข้อง โรคในช่องปาก การป้องกันโรคในช่องปาก

ตอนที่ 4 การปฏิบัติด้านทันตสุขภาพ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) มี 4 ระดับ เป็นการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพด้านบวก 15 ข้อ และการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพด้านลบ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับฟันและอวัยวะที่เกี่ยวข้อง โรคในช่องปาก การป้องกันโรคในช่องปาก

วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งหมด 9 ข้อ โดยมีลำดับการสร้างดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดโครงการทันตสาธารณสุขแห่งชาติ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 และฉบับที่ 8 และคู่มือสำหรับครูในการปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา

2. ศึกษาเนื้อหาทันตสุขภาพ และกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และหนังสืออ่านประกอบกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

3. ศึกษาด้านความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพ จากหนังสือเอกสารวารสาร ตลอดจนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในโรงเรียนประถมศึกษา และทันตแพทย์ที่กองทันตสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

5. สร้างแบบสอบถามความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาให้มากที่สุด และมีจำนวนข้อมากกว่าที่ต้องการ

6. ตรวจสอบตามตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน พิจารณาตรวจสอบตรงตามเนื้อหาการใช้ภาษา พร้อมทั้งขอคำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการนำไปใช้

เกณฑ์ของการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

6.1 เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาในมหาวิทยาลัย และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป 4 ท่าน

6.2 เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาพฤกษศาสตร์ทางสุขศึกษา และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป 1 ท่าน

6.3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านทันตสาธารณสุข กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข 3 ท่าน

6.4 เป็นผู้ดำเนินงานอยู่ในโครงการเฝ้าระวังทันตสุขภาพ โรงเรียนประถมศึกษา กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข 1 ท่าน

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียน 40 คน ซึ่งไม่ใช่ นักเรียนที่ได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาทำการวิเคราะห์ดังนี้

8.1 แบบสอบถามความรู้ด้านทันตสุขภาพ มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบมี 4 ตัวเลือก นำมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (level of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (discrimination power) คัดเอาเฉพาะข้อที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.20-0.80 ค่าอำนาจการจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพดีจำนวน 20 ข้อ นำแบบสอบถามความรู้ด้านทันตสุขภาพที่ได้ไปคำนวณหาสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder - Richardson K-R 20) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.82 (ดูในภาคผนวก)

8.2 แบบสอบถามทัศนคติด้านทัศนสุขภาพ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง พิจารณาเลือกข้อที่มีคุณภาพดีไว้ ซึ่งได้แบบสอบถามทัศนคติด้านทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบสอบถามตามวิธีของ ครอนบัก (Cronbach) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.88 (ดูในภาคผนวก)

8.3 แบบสอบถามการปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพ มีลักษณะให้เลือกตามสภาพที่เป็นจริง พิจารณาเลือกข้อที่มีคุณภาพดีไว้ ซึ่งได้แบบสอบถามการปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงตรง แบบสอบถามตามวิธีของครอนบัก (Cronbach) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.81 (ดูในภาคผนวก)

9. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจนได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้กับตัวอย่างประชากรประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 ความรู้ด้านทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choice)

ตอนที่ 3 ทัศนคติด้านทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ เป็นทัศนคติทางบวก จำนวน 15 ข้อ และทัศนคติทางลบจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 การปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ เป็นทัศนคติทางบวก จำนวน 15 ข้อ และทัศนคติทางลบจำนวน 5 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปมอบให้กับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีหนังสือแจ้งไปยัง ผู้อำนวยการ การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือแจ้งไปยัง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียน ที่ได้รับเลือก เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

2. นำแบบสอบถามไปดำเนินการสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยตนเอง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2540 จนถึงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 และได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบ เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 450 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอส.พี.เอส.เอส.เอ็กซ์ (SPSSX หรือ Statistical Package for The Social Sciences Version X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไปของนักเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. นำแบบสอบถามความรู้ด้านทัศนสุขภาพมาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ โดยที่ข้อใดตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อใดตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน รวมคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความรู้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินผลการเรียนของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ดังนี้

ระดับ 5	ความรู้ดีมาก	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ระดับ 4	ความรู้ดี	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70-79
ระดับ 3	ความรู้ค่อนข้างดี	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60-69
ระดับ 2	ความรู้พอใช้	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50-59
ระดับ 1	ความรู้ต้องปรับปรุง	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50

2.2 แบบสอบถามความรู้ด้านทัศนสุขภาพทั้งฉบับมีจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็มเท่ากับ 20 คะแนน มีเกณฑ์การตัดสิน ดังนี้

16-20	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ดีมาก
14-15	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ดี
12-13	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ค่อนข้างดี
8-11	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้พอใช้
0-7	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ต้องปรับปรุง

3. นำแบบสอบถามทัศนคติด้านทัศนสุขภาพมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อและสรุปนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงโดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ข้อความ	ทัศนคติทางบวก	ทัศนคติทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การประเมินค่าและระดับทัศนคติด้านทัศนสุขภาพทั้งทางบวกและทางลบ

คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
4.50-5.00	ทัศนคติดีมาก
3.50-4.49	ทัศนคติดี
2.50-3.49	ทัศนคติปานกลาง
1.50-2.49	ทัศนคติพอใช้
1.00-1.49	ทัศนคติไม่ดี

4. นำแบบสอบถามการปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ข้อความ	การปฏิบัติทางบวก	การปฏิบัติทางลบ
ทำเป็นประจำ	3 คะแนน	0 คะแนน
ทำบ่อยครั้ง	2 คะแนน	1 คะแนน
ทำนาน ๆ ครั้ง	1 คะแนน	2 คะแนน
ไม่เคยทำเลย	0 คะแนน	3 คะแนน

เกณฑ์การประเมินค่าและระดับการปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพทั้งทางบวกและทางลบ

คะแนนเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
2.50-3.00	การปฏิบัติดี
1.50-2.49	การปฏิบัติค่อนข้างดี
0.50-1.49	การปฏิบัติพอใช้
0-0.49	การปฏิบัติไม่ดี

5. เปรียบเทียบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพตามตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่า “ที” (t-test) เป็นรายข้อ แล้วสรุปรวม ใช้ระดับความมีนัยสำคัญ .05

6. เปรียบเทียบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนน ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติด้านทัศนสุขภาพ ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน ถ้าการทดสอบพบว่ามี ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ทำการทดสอบเป็นรายคู่ว่าค่าเฉลี่ยใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่า “ที” (t-test) การเปรียบเทียบค่า “เอฟ” (F-test) ผู้วิจัยคำนวณค่าสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX : Statistical Package for the Social Sciences Version X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย